

Możliwości wykorzystania wód termalnych występujących na terenie Poznania i Wielkopolski do celów leczniczych i rekreacyjnych

Teresa Latour¹, Michał Drobnik¹

Wielkopolska jest jednym z nielicznych województw, które dotąd nie wykorzystuje posiadanych zasobów wód podziemnych przydatnych do celów leczniczych lub rekreacyjnych.

Zasoby takie zostały rozpoznane w kategorii C lub B w latach 70. i 80. ubiegłego stulecia przez Instytut Geologiczny i Poszukiwań Naftowych w Warszawie w związku z wykonaniem na terenie Wielkopolski siedemdziesięciu głębokich odwiertów poszukiwawczych. Część z nich została poddana bardziej szczegółowym badaniom. Na podstawie wyników analizy fizyko-chemicznej, wykonanej w Instytucie Medycyny Uzdrawiskowej w Poznaniu oraz w Laboratorium Balneochemicznym B.Pi T.U *Balneoprojekt* w Warszawie, wskazano celowość wykorzystania wody z otworów nawierconych w 3 miejscowościach: Koszuty — gmina Słupca (odwiert Środa IG-2), Czeszewo — gmina Miłosław (odwiert IG-1) i w Poznaniu na Malcie (odwiert Swarzędz IGH-1). O wytypowaniu tych otworów zdecydowały zarówno zasoby i właściwości czerpanej z nich wody, jak również lokalne walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz infrastruktura, warunki klimatyczne i czynniki środowiskowe.

W celu zabezpieczenia naturalnych walorów środowiskowych objęto ochroną tereny, na których zlokalizowano wytypowane odwierty wód termalnych.

Woda pochodząca z tych odwiertów została zaklasyfikowana jako chlorkowo-sodowa, termalna o zróżnicowanym stopniu mineralizacji ogólnej (0,46–1,8%) i temperaturze w zakresie 32–42°C. Największe zasoby eksploatacyjne udokumentowane są dla odwiertu na przedmieściu Poznania, który dostarcza również wodę o najwyższej mineralizacji ogólnej (1,8%) i temperaturze 38°C.

To zróżnicowanie wody w wytypowanych odwiertach pozwala na wykorzystanie jej do wielu celów — zarówno rekreacyjnych jak też leczniczych — w stanie naturalnym. Stopień ogólnej mineralizacji (nawet w przypadku wody z odwiertu w Poznaniu) zmniejsza problemy związane z odprowadzaniem wody po zabiegach zwłaszcza z basenów.

W związku z aktualnymi projektami budowy ośrodka rekreacyjno-rehabilitacyjnego w Poznaniu wykonano ponownie bardziej szczegółowe badania wody z otworu Swarzędz IGH-1. Potwierdzono jej właściwości wskazujące na przydatność do celów leczniczych w formie kąpieeli indywidualnych i zbiorowych oraz do inhalacji.

Wodę z odwiertu w miejscowości Czeszewo (0,46% Cl-Na o temperaturze 32°C) zaleca się wykorzystać głównie do kąpieeli w basenach rekreacyjnych i rehabilitacyjnych, zwłaszcza dla dzieci.

¹Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego — Państwowy Zakład Higieny, Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych, Poznań, ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań; tlatour@pzh.gov.pl